

Welkom op deze derde adventszondag. De klassieke benaming van deze derde advent is *Gaudete*: verheugt u, wees blij. De titel van ons boekje *'dwalen in het donker'* wijst niet onmiddellijk in de richting van vreugde. *'Dwalen in het donker'* en *'blij zijn'* lijken tegenover elkaar te staan. Toch zou die tegenstelling wel eens een heel goede ingang kunnen zijn om een beetje te begrijpen wat de liturgie van deze zondag ons wil zeggen. De titel *'Dwalen in het donker'* blijkt in het openingslied al verbonden te worden met *'uitzien naar het licht'*. De vreugde waar het deze zondag om draait heeft blijkbaar een andere klank dan de vreugde die doorklinkt in het lieve liedje *'klap eens in je handjes blij, blij, blij'*. Hoe zullen we dat noemen? Ernstige vreugde? Doorleefde ernst? In elk geval gaat het om een diepere laag in ons, die we willen beleven en die uitdrukt hoe wij mens willen zijn. Precies dat vragen wij in het adventsgebed: *'Houd de ziel in ons lijf, het hart bij ons hoofd, de droom bij de daad'*.

Gebed

Goede God, Licht dat ons verlicht, kom ons nabij in Jezus Christus, uw geschenk. Leer ons het licht door te geven in wat wij uitstralen en in wat wij doen. Dat vragen wij U door Johannes de Doper die de weg wijst en door Jezus die de weg is. Amen.

Sefanja 3:14-18a *Lucas 3:10-18*

Overweging

Vandaag reiken de lezingen ons twee verhalen aan, een van Sefanja en een van Lucas. In het eerste verhaal besluit de profeet Sefanja (zes eeuwen voor Christus) een donderpreek met vreugdekreten die over elkaar heen struikelen. In die preek heeft Sefanja de tekorten van heel de mensheid aangewezen en hij heeft gewaarschuwd dat alles wat zij verkeerd doet wel moet leiden tot een wereldramp, vergelijkbaar met de zondvloed. Maar er is redding. De actie voor die redding ligt in *'bekering'*. Keer je om en wees je bewust van wat je doen en laten uitricht. En gelukkig, er zijn er die dat doen, die zich naar het goede keren. Hoe de

volkeren ook tekeer gaan, er blijven mensen trouw. Die trouw wordt beloond. De Heer zal afrekenen, zei Sefania, met de verdrukken, de kreupelen zal hij redden. De treurende zal Hij naar het feest geleiden. Hen die in heel de wereld werden veracht zal Hij met eer en roem overladen. De mensen die zich bekeren -recht doen- worden verzameld tot een feestvierende menigte. JHWH is redder, vandaar zondag Gaudete, vandaar de vreugde die opstijgt uit mensen die ooit dwaalden in het donker. Sefania beschrijft dat in toonaarden van jubelen, juichen, verheugen, blij zijn.

Naast de preek van Sefanja staat vandaag die van Johannes de Doper. Hij gaat in op de vraag van mensen rondom hem: 'wat moeten wij doen?'. Je zou die vraag kunnen aanvullen met 'wat moeten we doen om het geluk te vinden dat Sefanja beschrijft'? Hoe gaat dat? Hoe kom je in je leven op de juiste weg? Het antwoord van Johannes is heel concreet. Delen waar je kunt. Dat geldt voor verschillende beroepsgroepen op een eigen manier. Tegen belastingambtenaren zegt hij: Niet meer vragen dan je toekomt. Tegen soldaten: Niet plunderen en afpersen. Wees rechtvaardig. Voor ieder beroep en voor ieder mens krijgt die rechtvaardigheid een eigen kleur.

Wat Johannes van mensen vraagt, is geen kleinigheid. Hij stelt hoge eisen, maar blijkbaar vertrouwen ze hem en willen ze zich door hem laten dopen. Johannes doet dat ook: een doopsel van bekering, keer je naar het goede. Hij voegt er iets heel opmerkelijks aan toe: 'Ik doop jullie met water, maar er komt iemand die sterker is dan ik; hij zal jullie dopen met de Heilige Geest en met vuur'.

Die komende is Jezus. Wat is de meerwaarde van zijn doop? Zoals Johannes, doopt Jezus met water. Het meerdere noemt Johannes: Heilige Geest en vuur. Bij Johannes gaat het over wat je kunt doen: wees rechtvaardig; bij Jezus gaat het over de vlam achter die rechtvaardigheid. Bij Johannes gaat het over gedrag, bij Jezus gaat het over de kwaliteit van dat gedrag.

Johannes sluit aan bij Sefanja en de andere profeten die voortdurend hebben opgeroepen om door allerlei dwaalwegen heen weer het rechte spoor te vinden. Eigenlijk wil iedereen dat ook wel. Je leest het in het bericht van deze ochtend: die mensen zijn echt van goede wil. Het is niet gemakkelijk de wet te volgen, rechtvaardig te zijn, in te staan voor elkaar. Toch is er iets in hen dat zegt: ja, dit willen wij doen, in die levenswijze willen wij gedoopt worden.

Alles goed en wel, zegt Johannes, maar dit is niet het einde. Hij voorziet dat uitvoering geven aan de wet niet genoeg is. Er is een ander doopsel nodig, een doopsel van Heilige Geest en vuur. Het volgen van de wet, het formeel goede gedrag is niet voldoende voor de messiaanse tijd. De komst van Jezus, gedoopt worden in zijn geest, gaat naar de binnenkant. Het gaat er niet om braaf in het rijtje te lopen. Het gaat om een innerlijke omvorming. Het nauwkeurig volgen van de wet kan uitlopen op zelfverheffing, op het vestigen van een goede naam, 'zie mij eens'. Het doopsel van Jezus wil vuur ontsteken, wil creativiteit in het spoor van de Heilige Geest. Dat is de boodschap naar kerstmis toe. Doe het goede en doe het goede goed.

VOORBEDE

Voor mensen die in deze dagen dwalen in het donker
en hun draai niet kunnen vinden.

Dat ze op zoek blijven naar het licht dat ook in henzelf aanwezig is

Laat ons zingend bidden

Voor gevaccineerden en ongevaccineerden,

Dat ze niet tegen elkaar opstaan, maar samen werken aan gezondheid
voor allen.

Laat ons zingend bidden

Dat wij mensen zijn van mededogen en ontferming,

Dat wij licht uitstralen en het licht in anderen behoeden,

Dat ons huis en onze kerk tekenen zijn van hoop, dat wij het goede goed doen.

Laat ons zingend bidden

Slotgebed

Eeuwige God, om wie wij roepen

wanneer gemis ons hart benauwt en zekerheden wankelen.

Wees voor ons het verre licht dat ondanks alles

aan de einder weer gaat dagen.

Wek die verborgen kracht in ons

om met vertrouwen en zachte moed te durven verder gaan.

Ook in de nacht van angst en twijfel.

Naar U die zegt 'Ik zal er zijn'. (*naar Kris Glaude*)